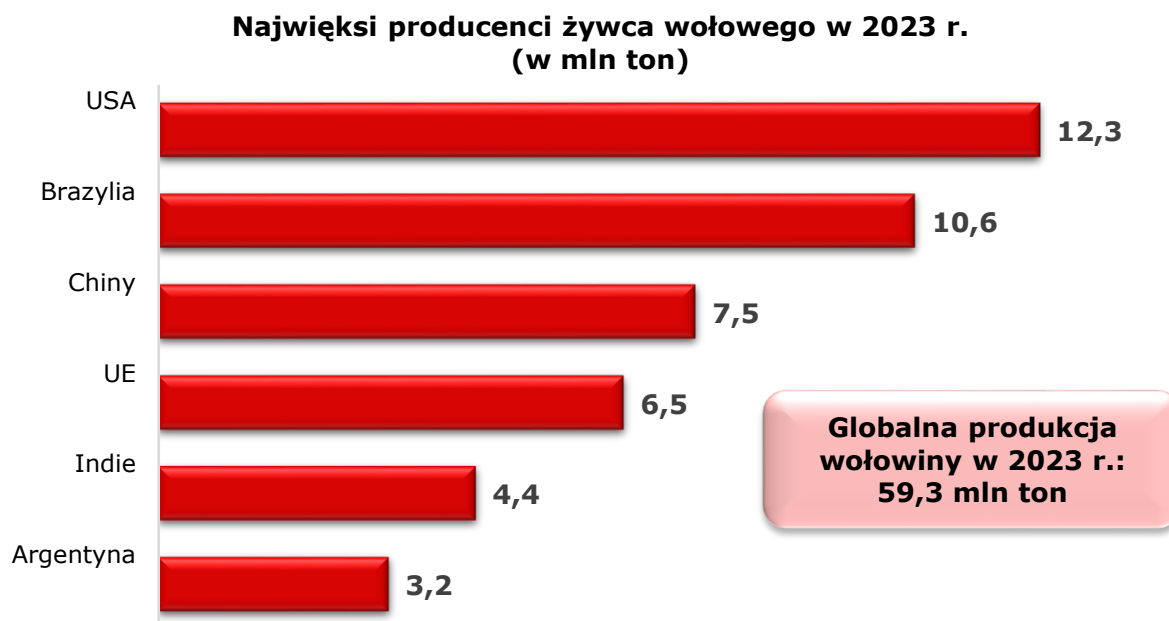

Sytuacja podażowo-popytowa i cenowa na rynku wołowiny

Globalna produkcja wołowiny w 2023 r. według prognozy Departament Rolnictwa Stanów Zjednoczonych (USDA) nie ulegnie istotnej zmianie i podobnie jak w 2022 r. może wynieść 59,3 mln ton. Przewidywany duży spadek produkcji u wiodących producentów, m.in. w USA (o 5%, do 12,3 mln ton) i UE (o 3%, do 6,5 mln ton) zostanie zrekompensowany jej wzrostem m.in. w Brazylii (o 2%, do 10,6 mln ton), Chinach (o 4%, do 7,5 mln ton) i Indiach (o 2%, do 4,4 mln ton). W 2024 r. produkcja wołowiny na świecie może zmniejszyć się nieznacznie i prawdopodobnie wyniesie 59,1 mln ton¹.

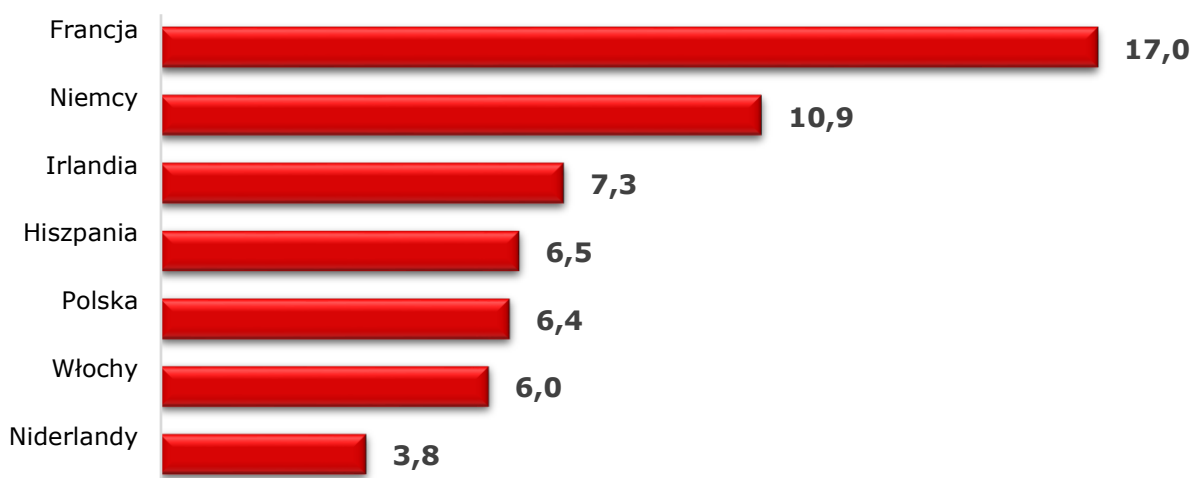
Źródło: opracowanie Biura Analiz i Strategii KOWR na podstawie danych USDA.

W Unii Europejskiej od roku 2017, na skutek m.in. wysokich kosztów produkcji bydła i spadającego spożycia wołowiny, ma miejsce tendencja do redukcji pogłowia. W czerwcu 2023 r. spadek liczebności bydła notowany był u wszystkich czołowych producentów wołowiny, tj.: we Francji (o 2,2%, do 17 mln szt.), w Niemczech (o 0,5%, do 10,9 mln szt.), Irlandii (o 0,7%, do 7,3 mln szt.), Hiszpanii (o 3,3%, do 6,5 mln szt.), Polsce (o 1,4%,

¹ *Livestock and Poultry: World Markets and Trade*, USDA FAS, October 12, 2023.

do 6,4 mln szt.) i we Włoszech (o 1,8%, do 6 mln szt.). W konsekwencji mniejsza jest również unijna produkcja żywca wołowego. W okresie styczeń–lipiec 2023 r. uboje żywca wołowego w UE wyniosły 3,6 mln ton, o 5% mniej niż w analogicznym okresie 2022 r. Największe spadki miały miejsce we Włoszech (o 22%, do 338 tys. ton), w Hiszpanii (o 7%, do 398 tys. ton) i Polsce (o 6%, do 299 tys. ton), a wzrost odnotowano w Niemczech (o 1%, do 555 tys. ton). W ocenie Komisji Europejskiej w całym 2023 r. produkcja wołowiny w UE może zmniejszyć się o 3%, do 6,5 mln ton².

Kraje o największym pogłowiu bydła w UE czerwcu 2023 r. (w mln szt.)

Źródło: opracowanie Biura Analiz i Strategii KOWR na podstawie danych Eurostat

W Polsce w czerwcu 2023 r. pogłowie bydła wyniosło 6 354 tys. szt., o 1,4% mniej niż w czerwcu 2022 r. Najbardziej zmniejszyła się liczebność cieląt – o 3,2% (do 1 855 tys. szt.) oraz bydła w wieku 2 lat i więcej – o 0,9% (do 2 828 tys. szt.), natomiast pogłowie bydła młodego w wieku 1–2 lat obniżyło się nieznacznie (o 0,2%, do 1 670 tys. szt.)³.

Spadek krajowego pogłowia bydła znalazł odzwierciedlenie m.in. w redukcji wielkości ubojów. W okresie styczeń–sierpień 2023 r. w Polsce uboje przemysłowe bydła (bez cieląt) wyniosły 674 tys. ton w wadze żywej (351 tys. ton wbc.) i były o 6% mniejsze niż przed rokiem.

Od początku 2023 r. eksport asortymentu wołowego z UE do krajów trzecich jest mniejszy r/r, co ma związek z niską podażą wołowiny na rynku Wspólnoty oraz wysokim poziomem cen tego asortymentu w odniesieniu do cen oferowanych na konkurencyjnych rynkach światowych. We wrześniu 2023 r. niższe niż w UE ceny wołowiny

² *Short-term Outlook for EU Agricultural Markets in 2023 and 2024*, Autumn 2023, Edition No 37.

³ *Pogłowie bydła według stanu w czerwcu 2023 r.*, Informacje sygnałowe, GUS, 14.09.2023 r.

(484,57 euro/100 kg) notowane były m.in. w Brazylii (258,45 euro/100 kg), Urugwaju (279,28 euro/100 kg), Argentynie (442,11 euro/100 kg) i Australii (233,84 euro/100 kg), co miało negatywny wpływ na konkurencyjność unijnego eksportu. Głównymi eksporterami produktów wołowych do krajów trzecich są: Irlandia (34% udziału), Polska (12%), Niderlandy i Hiszpania (po 7%) oraz Francja (6%).

Źródło: opracowanie Biura Analiz i Strategii KOWR na podstawie danych KE, data odczytu 20.10.2023 r.

W okresie styczeń–lipiec 2023 r. kraje Unii Europejskiej wyeksportowały łącznie 538 tys. ton produktów wołowych (w ekwiwalencji tusz), o 1% mniej niż w analogicznym okresie 2022 r. Najwięcej asortymentu wołowego sprzedano do Wielkiej Brytanii – 206 tys. ton. Do Turcji skierowano 51 tys. ton (głównie żywca wołowego), do Izraela – 31 tys. ton, do Bośni i Hercegowiny – 24 tys. ton, do Ghany – 20 tys. ton, a do Wybrzeża Kości Słoniowej - 17 tys. ton.

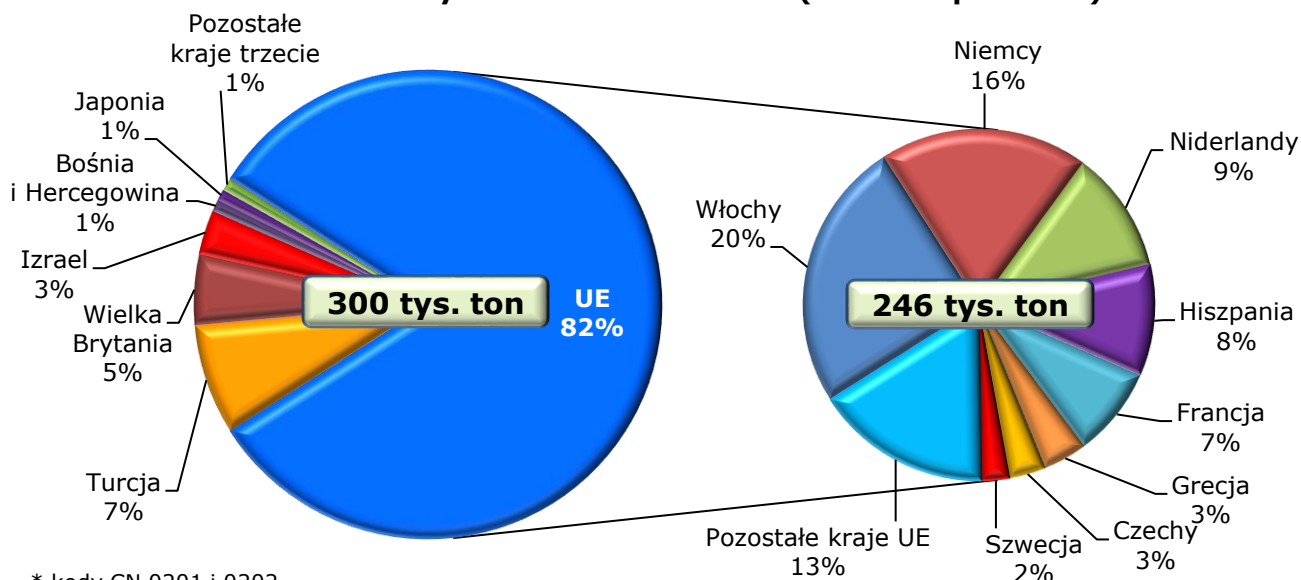
Równocześnie import produktów wołowych (bez tłuszczów) do UE w okresie siedmiu miesięcy 2023 r. był o 5% mniejszy niż przed rokiem i wyniósł 210 tys. ton, za co odpowiadał przede wszystkim 26% spadek dostaw z Wielkiej Brytanii. W analizowanym okresie do UE przywieziono m.in. 58 tys. ton wołowiny z Wielkiej Brytanii, 57 tys. ton z Brazylii, 38 tys. ton z Argentyny i 27 tys. ton z Urugwaju⁴.

Polska jest drugim, po Irlandii, unijnym eksporterem produktów wołowych do krajów trzecich. Jednocześnie wołowina z Polski znajduje nabywców w wielu krajach UE. Około 80% wolumenu asortymentu wołowego wywożonego z Polski kierowane jest na rynek unijny. W 2023 r. sprzyja temu mniejsza podaż żywca wołowego w krajach będących

⁴ Eksport i import – dane KE: *Beef & Veal Market Situation*, 19 October 2023.

znaczącymi producentami i konsumentami tego gatunku mięsa, m.in. we Francji, w Hiszpanii i we Włoszech. W okresie trzech kwartałów 2023 r. z Polski wywieziono 384 tys. ton produktów wołowych i cielęcych (w ekwiwalencie tusz)⁵, o 8% więcej niż przed rokiem. Przychody z eksportu tego asortymentu wzrosły o 6%, do blisko 1,9 mld euro (8,6 mld zł). W wywożonym asortymencie wołowym dominowało mięso (89% udziału). Na rynki zagraniczne sprzedano 300 tys. ton mięsa wołowego (w wadze produktu), o 10% więcej niż przed rokiem. Odbiorcami były głównie kraje UE (82% udziału w wolumenie), m.in.: Włochy (20%, 61 tys. ton), Niemcy (16%, 47 tys. ton), Niderlandy (9%, 28 tys. ton), Hiszpania (8%, 25 tys. ton) i Francja (7%, 20 tys. ton), a spoza UE – Turcja (7%, 23 tys. ton), Wielka Brytania (5%, 15 tys. ton) i Izrael (3%, 9 tys. ton).

Kierunki eksportu mięsa wołowego* z Polski w okresie styczeń-wrzesień 2023 r. (w wadze produktu)

* kody CN 0201 i 0202

Źródło: opracowanie Biura Analiz i Strategii KOWR na podstawie wstępnych danych Ministerstwa Finansów.

W 2023 r. Polska uzyskała możliwości eksportu wołowiny do części krajów azjatyckich, m.in. do: Chin, Tajlandii, Turcji i Wietnamu⁶. Kraje te stanowią potencjał dla rozwoju eksportu produktów wołowych z Polski ze względu na szybki rozwój gospodarczy, dużą liczbę ludności i rosnące spożycie mięsa. Coraz większa dywersyfikacja sprzedaży na

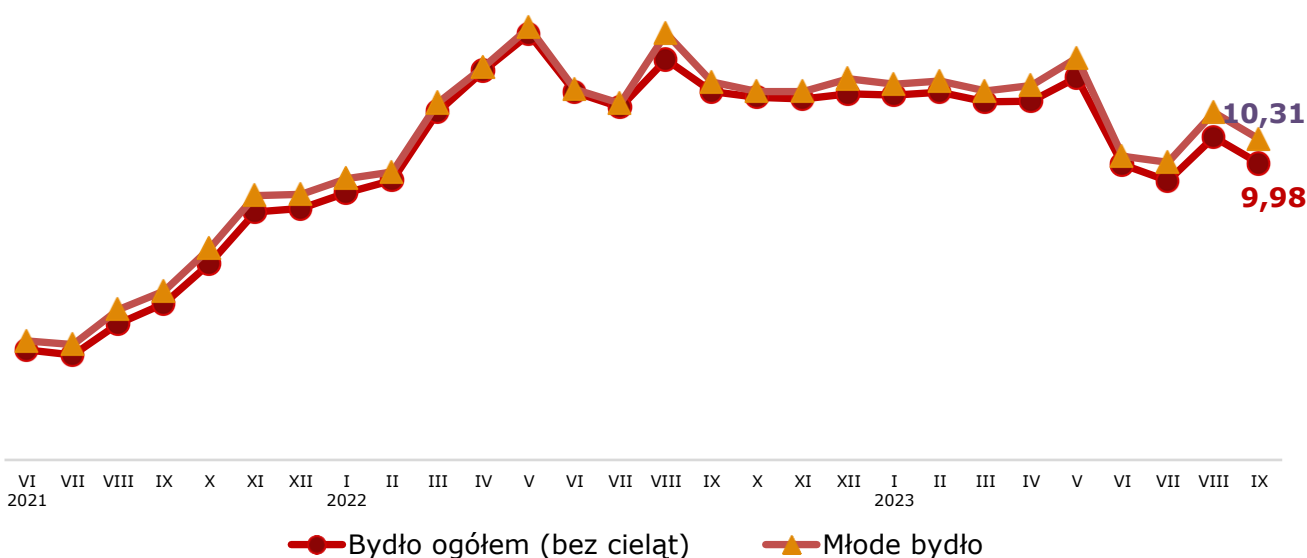
⁵ Wyniki polskiego handlu zagranicznego asortymentem wołowym i cielęcym dotyczą bydła gatunków domowych i produktów z tych zwierząt, tj. wybranych towarów z pozycji CN: 0102, 0201, 0202 oraz 1602 oraz 0210 i zostały obliczone przez analityków Biura Analiz i Strategii KOWR na podstawie wstępnych danych Ministerstwa Finansów. Wyniki te obejmują wymianę z państwami UE i krajami trzecimi. Wolumen przedstawiono w ekwiwalencie tusz.

⁶ <https://www.wetgiw.gov.pl/main/aktualnosci>, z dnia: 19.06.2023, 18.08.2023 i 01.09.2023.

rynki pozaunijne jest dla polskich przedsiębiorców gwarancją stabilności eksportu wołowiny i impulsem do rozwoju hodowli bydła mięsnego.

Na rynku krajowym od połowy 2023 r. ceny skupu żywca wołowego, pomimo mniejszej podaży z produkcji, kształtowały się na poziomie niższym niż analogicznych miesiącach 2022 r. Było to prawdopodobnie związane ze spadkiem siły nabywczej konsumentów i w konsekwencji tendencją do zastępowania wołowiny tańszymi gatunkami mięs. We wrześniu 2023 r. bydło ogółem (bez cieląt) skupowano przeciętnie po 9,98 zł/kg, o 2,5% taniej niż w poprzednim miesiącu oraz o 9% taniej niż przed rokiem. Cena skupu młodego bydła wyniosła 10,31 zł/kg i była o 3% niższa niż w sierpniu 2023 r. oraz o 7% niższa w stosunku do września roku ubiegłego.

Miesięczne ceny skupu żywca wołowego w Polsce (w zł/kg)

Źródło: opracowanie Biura Analiz i Strategii KOWR na podstawie danych GUS.

W październiku i na początku listopada 2023 r. tygodniowe zmiany cen żywca wołowego były różnokierunkowe. Według danych Zintegrowanego Systemu Rolniczej Informacji Rynkowej MRiRW w dniach 30 października – 5 listopada 2023 r. zakłady mięsne płaciły dostawcom za żywiec przeciętnie 9,77 zł/kg, o 2% mniej niż przed miesiącem oraz o 11% mniej niż w analogicznym tygodniu 2022 r.

Materiał opracowany w Biurze Analiz i Strategii Krajowego Ośrodka Wsparcia Rolnictwa⁷

⁷ Analiza została opracowana na podstawie aktualnej wiedzy. Krajowy Ośrodek Wsparcia Rolnictwa nie ponosi odpowiedzialności za decyzje ekonomiczne podjęte na jej podstawie.